Anul al 58-lea | 12 Pagini | EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei | 12 Pagini | Nr. 16 Sâmbătă 18 Ianuarie 1941

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

DREPTURILE ȘI LIMITELE „SOCIALULUI"

Preocupările cu caracter social își fac dela un timp loc tot mai larg în gândirea și în politica lumii contimporane. Inspirate de nobila năzuință a îmblânzirii nedreptăților isvorite din deosebirile de rang și de mijloace, a ușurării suferințelor celor năpăstuiți de soartă și, în genere, a ridicării condițiunii de viață — materială și spirituală — a claselor mai puțin instărite, aceste preocupări sunt, de fapt, vechi de când lumea, oglindindu-se aproape fără excepție în gândirea tuturor profeților și a întemeietorilor de religii, precum și în sistemele filosofice ale gânditorilor din cea mai îndepărtată antichitate și până în zilele noastre.

A fost visul cântat de poeți și exaltat de tinerețea generoasă a tuturor timpurilor și a tuturor generațiilor, precum a fost subiectul de speculație al atâtor politicieni și al atâtor agitatori nesinceri.

Lupte crâncene s'au încrucișat și jertfe amare s'au schimbat între taberele oamenilor ce credeau felurit în putința de realizare a visului lor de fericire umană prin intronarea dreptății sociale absolute. Dar dezamăgirile s'au îngrămădit, pustiind și mai rău sufletul omenesc.

De aceea, azi, când SOCIALUL intră din nou în arena frământărilor ideologice și politice ale vremii noastre, suntem datori, tocmai pentrucă-i recunoaștem îndreptățirea, să scuturăm realizarea lui de orice nechibzuință sau zgândărire pasională, de orice aureală utopică sau lipsă de tact, cu un cuvânt, de orice alunecare dincolo de terenul sănătos al viziunii clare și întregi a realităților ce ne copleșesc.

Trăim într'o vreme, când „economicul" decide aproape în ultima instanță de soarta popoarelor; când, spre a-i face față, popoarele îi închină toate puterile de producție și toată capacitatea lor de iscusință, de disciplină, de austeritate. Pentru ca încordarea aceasta supremă în muncă și în împlinirea datoriei să-și dea maximum de randament, ea trebue să fie generală.

Recunoscând, deci, socialului drepturile lui, socotim necesar ca aceste drepturi să fie împletite cu îndatoriri corespunzătoare. Ridicarea condiției sociale a lucrătorului să meargă, așa dar, mână 'n mână cu ridicarea valorii și conștiinței lui profesionale. Munca lui numai atunci va fi disciplinată și cu folos atât pentru el cât și pentru întreprinderea, pusă astfel în putință de a-i îmbunătăți regimul de salarizare. Fără această împletire armonioasă a rolurilor, echilibrul nu va fi cu putință.

SUFLET UNITAR

Intr'o conferință ținută la Călărași, în sala cercului subofițerilor, d. prof. Nicolae Pătrașcu, secretarul general al mișcării legionare, definind poziția nelegionarilor față de mișcarea legionară, ajunge la concluzia că desrobirea celor 6 milioane de români aflați dincolo de fruntarii, nu se poate face decât cu un suflet mare și unitar al tuturor românilor.

Acesta este sensul mișcării naționaliste care adresându-se masselor largi ale poporului, creiază o concepție nouă de viață, bazată pe ideea de dreptate pentru toți.

Unitatea sufletească a neamului se obține în primul rând prin armonizarea intereselor tuturor claselor productive, șirag firesc în care se înlănțuesc toate forțele pe care se bazează puterea dinamică a unei națiuni. Legiuirile cari repară adâncile nedreptăți ce s'au făcut mulțimei umile a celor vecinic exploatați, nu esclud această armonizare.

Sunt atâtea de făcut în acest domeniu, încât stricta aplicare a legilor existente, ar da dela început nădejdea unor zile mai bune pentru toți cei cari prin munca lor contribue la propășirea țării.

S'a început în mod temeinic opera de românizare a întreprinderilor comerciale și industriale.

Statul, băncile, autoritățile în genere, trebue să dea un sprijin efectiv, practic, tuturor românilor pricepuți, muncitori și cinstiți, să ocupe locurile de muncă productivă ce li se cuvin în țara lor. Intrunind condițiile de mai sus — pricepere, muncă și onestitate — indiferent care e românul care ia locul unui străin, faptul în sine constitue un câștig pentru cauza națională.

Oamenii politicei trecutului selecționau elementele nu după criteriile normale pe cari le pomenim, ci după registrele partidului respectiv, iar rezultatele au dovedit cât de nepopulară a fost această îngustă concepție a „partizanilor".

Pentru ca națiunea în întregul ei, să participe la sforțările făcute de o parte a colectivității, trebue să se dea crezului naționalist întreaga sa cuprindere, și, în deosebi în domeniul muncii — de orice natură — meritul și dârzenia caracterului să predomine alegerea.

Procedând astfel vom ajunge — cum a spus d. Pătrașcu — la adevărata biruință, care realizându-se zi de zi va însemna împlinirea dezideratelor românismului de eri, de azi și de totdeauna!

UN CURIOS FENOMEN CERESC OBSERVAT LA GALAȚI

Galați, 15 Ianuarie

Un curios fenomen ceresc a fost observat de gardienii publici și cetățenii cari în dimineața zilei de 14 Ianuarie se aflau în oraș.

In această zi senină, între orele 3 și 5, s'a observat un mare curcubeu, înăuntrul căruia se găsea luna plină, iar în mijlocul lui, peste lună, se vedea o mare cruce albă.

Lumea crede că acesta este un semn al lui Dumnezeu pentru ridicarea României.

SIDNEY, CAPITALA AUSTRALIEI

Iată o caracteristică vedere generală a băii portului Sidney, capitala Australiei

LUPTA AERO-NAVALĂ DIN CANALUL SICILIEI

Duelul între avion și nava de suprafață

de R. SEIȘANU

După informațiile ce s'au dat, atât din sursă britanică, cât și italiană, lupta aeronavală din Canalul Siciliei din zilele de 10—13 Ianuarie a. c., s'a desfășurat în condiții interesante.

Un important convoi britanic, compus din două coloane — unul, cu destinația Alexandria (Egipt) și altul, cu destinația unui port din Grecia (Pireu, sau Salonic), protejat de câteva crucișătoare, distrugătoare, contra-torpiloare și de un vas purtător de avion, „Illustrious", a trecut strâmtoarea Gibraltar în ziua de 7 Ianuarie a. c.

Convoiul britanic astfel protejat a navigat în Mediterana occidentală, fără niciun incident.

In dimineața zilei de 10 Ianuarie el s'a angajat, în aceeaș formațiune, în canalul Siciliei, în partea cea mai strâmtă a Mediteranei centrale, — acolo unde coastele africane ale Tunisiei franceze sunt mai apropiate de coasta de sud-vest a insulei Sicilia. De aceea italienii numesc canalul Siciliei și „mare africano".

In acest canal se găsește mica insulă Pantelleria, cu o suprafață de 100 km. p., care servește de bază navală și aeriană Italiei.

Atât marea insulă Sicilia, cât și cea mică, Pantelleria, dela sudul celei dintâi, pot servi de excelente platforme pentru organizarea și pornirea atacurilor aeriene împotriva vaselor de război și a convoiurilor ce le protejează, ce trec prin canalul Siciliei, — fie din Mediterana occidentală în cea orientală fie din Mediterana orientală în cea occidentală. O altă platformă pentru organizarea atacurilor aeriene italiene împotriva vaselor engleze ce trec prin Mediterana, este insula Sardinia, căci și între coasta de sud a acestei insule și cea de nord africană, (Tunisia și Algeria de est), distanța nu este mare.

Canalul Siciliei este însă mai strâmt decât zona mărei dintre Sardinia și Africa. Trecerea vaselor engleze printr'ânsul este asemănată de amiralitatea britanică cu trecerea sub „furcile caudine" și aceasta din cauza bazelor italiene apropiate și mai cu seamă a folosirii insulelor Sicilia și Pantelleria ca platforme pentru organizarea și pornirea atacurilor aeriene în zona cea mai sensibilă a drumului maritim mediteranean: canalul Siciliei.

Italia a căutat și caută să exploateze poziția sa geografică și strategică avantajoasă, în această zonă maritimă, spre a controla și interzice circulația vaselor de război și a celor de comerț sub forma de convoluri, între cele două părți ale mărei Mediterane. Și cum nu dispune de forțe navale superioare celor britanice, spre a angaja în Mediterana o bătălie decisivă, amiralitatea italiană recurge la atacuri combinate aero-navale în care aviația de bombardament are rolul principal. De aceea în dimineața zilei de 10 Ianuarie, odată ce convoiul britanic protejat de vase de război, a intrat în canalul Siciliei, el a fost atacat, mai întâi, de slabe forțe navale — două distrugătoare italiene — la câteva mile sud de insula Pandelleria, iar mai târziu și în zilele următoare, au intervenit avioanele de bombardament italiene și germane pornite de pe platformele Siciliei și Pantelleriei în direcția sud-est, care au atacat în mai multe valuri.

Care a fost rezultatul acestei lupte aero-navale?

După comunicatul oficial al amiralității britanice din 14 c. dintre vasele de suprafață, un distrugător italian de tipul „Spica" a fost scufundat și al doilea a reușit să scape, și dintre vasele de război britanice au fost avariate și au suferit pierderi: crucișătorul „Southampton", distrugătorul „Gallant" și vasul portavion „Illustrious", iar dintre avioanele adverse au fost 12 aparate doborâte și altele avariate.

După comunicatele italiene și dările de seamă publicate de ziarele din Roma, au mai fost avariate cuirasatul britanic „Malaya" de 35.000 tone, care a sosit la Gibraltar pentru reparațiuni și un contratorpilor.

Convoiul, în care se aflau vapoarele ce transportau material important de război pentru Grecia, — după comunicatul amiralității britanice — a trecut dela vest spre est și și-a atins scopul.

In această luptă aviația germană de bombardament a cooperat pentru întâia oară cu cea italiană într'o acțiune în Mediterana.

In ce condiții au atacat formațiunile aviatice de mare italiene și germane, în canalul Siciliei? Mai întâi, ele au avut avantajul apropierei obiectivului ce l-au atacat în cursul celor trei zile, de cele două „platforme" de pornire

(Continuare în pag. 2-a)

Zona Mediteranei centrale, cu canalul Siciliei, unde s'a dat lupta aero-navală din 10—13 Ianuarie a. c.

In Olanda nu există epidemie de scorbut

Berlin, 15 (Rador). — Cercurile bine informate declară că afirmația unei agenții de presă engleză, prin care se arată că o epidemie de scorbut ar fi isbucnit în Olanda, este o minciună clasică a propagandei britanice. Agenția engleză a mai afirmat că această epidemie s'ar datori faptului că la făina de grâu, din care se face pâine, s'ar fi adăugat făină extrasă din ceapă uscată.

In această privință se constată că știrea răspândită de agenția engleză este complet inventată deoarece în Olanda nu există nicio epidemie de scorbut, după cum nu există nici pâine fabricată în condițiunile arătate mai sus.

Comuniști condamnați în Franța

Lyon, 15 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

Tribunalul corecțional din Lyon a condamnat la pedepse variind între o lună și cinci ani închisoare pentru propagandă subversivă pe 21 militanți comuniști.

NECESITATEA ORGANIZĂRII CREDITULUI PENTRU COMUNE ȘI JUDEȚE

Adaptarea creditului public și privat la necesitățile creiate de marile prefaceri ce se desfășoară sub ochii noștri pretutindeni, sub impulsul exigențelor dictate de stările de război, formează una din problemele cele mai arzătoare ale zilei.

In mai toate țările, beligerante și nebeligerante, rolul creditului a trecut azi pe primul plan, devenind un factor de organizare, de sprijin, de desvoltare a tuturor activităților economice, a tuturor surselor și energiilor naționale.

Nimic mai firesc, deci, și mai binevenit, decât sforțarea la care s'a înhămat azi guvernul nostru de a da creditului acea organizare potrivită care să asigure o cât mai bună folosire pentru economia publică și particulară a surselor și funcțiunilor lui.

Ca să dea roade bune, firește că noua organizare trebue să refie tot ce s'a dovedit bun și sănătos în așezământul de până acum al creditului nostru public și privat, adaptându-i numai funcțiunile în direcții care să asigure un randament superior și mai ales o cât mai desăvârșită corespondență cu nouile necesități și cu nouile comandamente ale vremii.

Adevărul e că mai ales institutele de credit controlate de stat au rămas închistate în forme de organizare și de funcționare care nu numai că nu corespund de fel cu spiritul și cu nevoile de azi, dar în loc să folosească, mai rău încurcă și mai rău păgubesc pe cei cari apelează la sprijinul lor financiar.

Unul din aceste institute este și Creditul județean și comunal, a cărui technică în acordarea creditelor, prin sistemul emisiunilor de obligațiuni, s'a dovedit de mult greoaie și împovărătoare pentru comuna sau județul, care a încercat să recurgă la acest mijloc de împrumut. De altfel apelurile de credit ale comunelor și județelor s'au în-

(Continuare în pag. 2-a)

FLOTA GERMANĂ IN ACȚIUNE

Vedete rapide germane atacând un vapor comercial

CUTREMUR IN INSULELE „NOILE HEBRIDE"

Amsterdam, 15 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Postul de radio Londra află din Sidney că un cutremur s'a abătut asupra insulelor Noile Hebride, aflate la nord-est de Noua Guinee.

Pagubele sunt deosebit de mari și în special în orașul și portul Raboul.

GENERALUL VON BOMHARD

Generalul de artilerie Theodor von Bomhard este cel mai bătrân ofițer german. Acum câteva zile și-a serbat a 100-a aniversare a nașterii

Acțiunea guvernului din Vichy pentru refacerea Franței

Declarația ministrului de finanțe

Geneva, 15 (Rador). — *Corespondentul agenției „D.N.B." anunță din Vichy că d. Bouthillier, ministrul de finanțe al Franței, a pronunțat un discurs în fața reprezentanților marilor ziare ce apar în diferitele provincii din Franța.*

Oratorul a subliniat nevoia de a se proceda la reluarea producției și de a se repara toate avariile suferite de orașele franceze din cauza războiului.

In continuare, d. Bouthillier a spus: problema economică trebue totuși să depindă de problema socială. Situația din domeniul muncii, lupta contra somajului, cum și justa repartiție a articolelor de consumație, formează obiectul grijei guvernului. Omul constitue o valoare ce trebue respectată mai înainte de orice. Locul fiecărui individ trebue să fie indicat de calitatea serviciilor sale. Inteligența și munca creează adevăratele valori ale omului. Calitățile sale sociale și morale, în familie și în societate, formează scopul sforțărilor făcute în acest domeniu. Numai o Franță organizată pe aceste principii va putea să participe la economia europeană, pe care Germania are intenția să o întemeeze.

Elveția protestează la Londra contra violării teritoriului ei

Berna, 15 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" anunță:

Violările sistematice ale teritoriului național elvețian, comise de aviația militară britanică, au fost examinate pe larg în ședința de Marți seara a consiliului federal, care a adresat un nou protest la Londra.

Un mare hotel din Elveția în flăcări

Berna, 15 (Rador). — „Grand Hotel Bar", cel mai mare hotel din Grindelwald, a căzut pradă focului.

Hotelul acesta, care avea 230 camere, fusese transformat în ultimul timp în spital militar.

Nu se știe dacă sunt victime și nici cari sunt cauzele incendiului.

Doi bandiți au încercat să prade un mare magazin din centrul orașului New-York

Bandiții au fost prinși, fiind grav răniți de polițiști

New-York, 15 (Rador). — Corespondentul agenției „D.N.B." anunță:

Doi bandiți au încercat să jefuiască, Marți dimineață, un mare magazin situat în centrul orașului, pe strada a cincea.

După o urmărire plină de peripeții, ambii bandiți au fost arestați. Unul a fost rănit grav de un polițist, care a tras asupra lui un foc de revolver. Al doilea bandit a fost deasemeni foarte grav rănit în lupta pe care l-a dat-o cu polițiștii, în momentul arestării.

Inainte de a fi prinși, bandiții au rănit mortal, cu focuri de revolver, pe directorul magazinului și pe un polițist din serviciul circulației.

In timpul urmăririi bandiților făcută în mijlocul unei mari aglomerații, a mai fost rănit încă unul dintre polițiști.

RĂZBOIUL PE MARE

Demontarea unei mine plutitoare